

Oponentský posudek na bakalářskou práci:

TABÁKOVÁ EPIDEMIE A MOTIVACE K ODVYKÁNÍ KOUŘENÍ
(Autor: Alena Bendová)

Úvodem musím poznamenat, že k psaní tohoto posudku přistupuji se značně smíšenými pocity. Problém práce totiž vidím v tom, že naprosto netuším, co bylo hlavním cílem autorky. Připadá mi totiž, že jejím cílem bylo zkrátka obhájit svůj negativní postoj proti kouření, bez dostatečně podložených argumentů, bez řádného výzkumu. Text je místy veden až v propagandistickém duchu (např. „*S tímto zdravím škodlivým nešvarem je zcela jasně nutné bojovat a pokud možno jej zcela vymýtit*“ v kap. Závěr) což považuji v bakalářské práci, jež by měla být primárně odborným textem, za zcela nepřijatelné.

Celá práce včetně příloh a literatury má rozsah 49 stran, autorka cituje 40 titulů, až na 3 tituly všechny v češtině. Citace jsou místy nejednotné, překlepy se objevují v přípustné míře.

Autorka uvádí, že se soustředila převážně na teoretickou část práce (empirická část včetně závěru zabírá celkem 10 stran včetně diskuse a závěru) – tedy v mém chápání by se mělo jednat o přehled dostupných informací o problematice kouření u nás a ve světě, podrobný popis zdravotních dopadů a mechanismu působení na organismus, podrobný popis prevence proti kouření včetně podloženého zhodnocení účinnosti různých typů prevence, podrobný popis terapie a zhodnocení různých typů terapie, novinky ve všech těchto zmiňovaných oblastech (např. zákaz kouření ve veřejných prostorech v řadě evropských států, volba obrázků a nápisů na krabičkách cigaret, souvislost kouření a beta karotenů). Záměrně používám slovo podrobný a podložený, neboť autorka může mít pocit, že všechny tyto oblasti zmiňuje. Ano, v textu se sice rámcově objevují, ale podobné údaje nalezneme (včetně díkce podávaných informací) ve většině příruček a méně odborných textů o kouření. Vše je pouze velmi obecně nařknuto. Text zkrátka nepřináší čtenáři příliš hodnotných informací, neobjevuje nic nového, své odvážné výroky příliš nepodporuje. Navíc se domnívám, že autorka nad citovanými údaji příliš nepřemýšlí (např. udává počty úmrtí na následky pasivního kouření – myslíte si, že je tento údaj relevantní? Jak se to dá zjistit?) a výroky jednotlivých autorů vybírá zcela nekriticky a selektivně (např. *Ovšem celkový dopad kouření na zdraví není srovnatelný s těmi nepatrnými kladnými účinky*) tak, aby dokázala to, co si sama o problému již dopředu myslela. Je-li práce založená zejména na teoretickém shrnutí poznatků o tématu, očekávala bych mnohem více. Vždyť jen když zadáme do vyhledávání v „google scholar“ heslo „motivation to stop smoking“ objeví se záhy desítky, ne-li stovky nejnovějších odborných publikací vztahujících se přímo k tématu. Úvodní kapitolu o motivaci a motivačních systémech (celkem 9 stran) navíc považuji za zcela zbytečnou – autorka ji pojímá jako útržkovité citování řady učebnicových definic a teorií, s nimiž nikterak kriticky nepracuje, nepropojuje je a ani je nijak nevyužívá v práci se zvoleným tématem (Mohla by autorka u obhajoby předvést aplikaci některé ze zmiňovaných teorií na téma motivace k tabákové abstinenci?)

Empirická část, kde autorka předvádí dvě stručné kazuistiky abstinujících kuřáček, nesplňuje téměř žádná výzkumná kritéria. Jen namátkově, chybí uvedení cíle výzkumu, kritéria výběru vzorku, popis vzorku (jednalo se pouze o dvě ženy abstinentky), okruhy otázek pokládaných v rozhovoru, přepisy rozhovorů, uvedení typu vedeného rozhovoru. Uvedení statistických dat z Centra léčby závislosti tabáku se objevuje bez předchozího vysvětlení, zčista jasna, naprosto netuším proč zrovna ve výzkumné části.

Mgr. Kateřina Klapilová

Celkově se domnívám, že práce nesplňuje kritéria bakalářské práce. V závislosti na druhém posudku doporučuji zvážení obhajoby.

V Praze dne 22.1. 2009

Mgr. Kateřina Klapilová